

Sølvi Linde

I september var det en stor Høringskonferansen om utviklingshemmedes levekår 16 år etter reformen. Hensikten var å gjøre opp status ved å vurdere om reformens mål og prinsipper har overlevd den kommunale virkelighet. Programmet var lagt opp til at mange skulle komme til orde og innleiderne berørte vidt forskjellige tema som skole, bolig, arbeid, ferie, fritid, rettsikkerhet, aldring og helse-tilbud. Konklusjonen er at det står ganske dårlig til rundt om i kommunene, men det visste vi jo fra før. For eksempel la Terje Olsen fra Nordlandsforskning fram forskning om utviklingshemmede og arbeid og sa det ikke hadde skjedd stort på dette feltet siden reformen. Pårørende var fortvilet fordi de fortsatt måtte sloss med hjelpeapparatet og Ivar Breivik som har forsket på bo – og tjenestetilbudet mente prinsippene om normalisering og integrering var realisert med hensyn til fysisk integrering, men det var også alt. Peder Haug fra Høgskolen i Volda formidlet fra sin forskning i skolen at barn med utviklingshemning gikk på sine nærskoler, men at de i liten grad kan nytte seg den rådende pedagogiske tenkningen.

Lars E. Hansen viste til tilsynserfaringer som avdekker at vedtak ikke endres i takt med tjenestemottagers behov, at det fremdeles mangler kompetanse og mye ulovlig makt og tvang er i bruk. Det er kommuner som ikke melder om bruk av tvang og makt i nødssituasjoner eller fatter vedtak om bruk av tvang og makt til tross for at det brukes systematisk. Et grelt eksempel er Etne kommune hvor en fortsatt kan finne bruk av belte, grindseng, låste dører og bakknappet body uten at dette er vurdert opp mot reglene i Kap 4A. Det er til å gråte av.

Men hva er grunnen til at det skjer så lite? Hva er grunnen til at holdningene til mennesker med utviklingshemning endrer seg så sakte? Johans Sandvin sier at tjenesteyterne ikke har mentale bilder av mennesker med utviklingshemning som fullt ut deltagende, likestilte og inkluderte medlemmer av samfunnet. Er det slik at våre egne fordommer står i veien for at mennesker med utviklingshemning skal få denne muligheten? I tilfelle hjelper det lite med politisk oppmerksomhet, ressurser eller lovfestede rettigheter.

Sølvi

Innhold

- 4** **To år med ART i Arendal**
Thomas Owren
- 10** **Deltagelse og aktivt liv – idealer for fal**
Høringskonferanse i Oslo
- 26** **Saksbehandlingstid ved overprøving av vedtak ihht. kapittel 4A i sosialtjenesteloven**
Jørn Kroken
- 31** **Tolkningsmuligheter i praksis**
Et essay om ulike former for praksis og hva som skaper sannheter